KURAN'DA TEKRARLARIN HİKMETİ (2)

(...dünden devam)

Bu haliyle Kur’ân sadece bir din ve âhiret kitâbı değil, dünyâ ve âhireti kay-naştıran İlâhî bir Mesajdır. Nasıl dünyâdaki hayât, ruh ile ce-sedin kompozisyonu ise, Kur’ân da dünyâ ve âhiretin, madde ve mâ-nâ-nın kompozisyonudur. Kur’ân’da bütün evren, bütün doğa kıpır kıpırdır. Bundan dolayı Kur’ân’ın konuları, belli bir yerde toplanmış değil, sû-relerin çeşitli âyetleri arasına serpiştirilmiştir. Bağlam gereği, çeşitli ko-nular, muhtelif yerlerde değişik söylem ve çeşni ile yinelenir.

İşte bu üslûp gereği olarak bu eserimizde de bazı konular, farklı yerlerde yinelen-miş olabilir. Bundan kaçınmak da mümkün değildir. Aslında motamot tekrar değil, konunun yeni bir vechesini yansıtan bu yinelemeler, konunun zihne yerleşip perçinlen-mesine yardım etmektedir.

Kur’ân, peygamber kıssalarını ayrıntılara girmeden, öğüt vermek için anlatır. Bu peygamberler, âdetâ bir tek millet olan insanlığa
Allah tarafından, birbiri ardınca gönderilmiş elçiler olarak gelirler ve birbirlerinin misyonlarını sürdürürler. Kur’ân
’ın, peygamber
lerin kıssalarını birbirine benzer tarzda sunuşundan, tarih boyunca insanların birbirine benzer davranışlar gösterdiği; insanların bir bütün, peygamber
lerin de aynı amacı, yani tevhîdi yerleştirmek üzere gelen elçiler oldukları anlaşılmaktadır.

Bu kıssaların anlatımındaki amaç, belli bir toplumun hayat öyküsünü anlatmak değil, tarih boyunca gelmiş milletler arasında ortak olumsuz davranışlar sergileyen insanların sonucunu hatırlatarak öğüt vermektir. Daha doğrusu Kur’ân’ın hitâbettiği toplumdaki olumsuz davranışlar, bu kıssalarda canlandırılarak kendi kötülüklerini müşriklerin gözleri önüne sermek, böylece onları uyarmaktır. Kur’ân kıssaları bir hayat öyküsü olmaktan çok, hayâtın kendisidir. Asıl amaç, müşriklerin öteki peygamber
lerin kavimlerinde bulunan vasıflarını, kıssa tarzında gözler önüne serip, diğer peygamber-lere isyân edenlerin helâk olduğu gibi bunların da helâk olacaklarını vurgulamaktır.

“İslâm’a İtirazlar ve Kur’ân-ı Kerîm’den Cevaplar” adlı eserimde bu hususta söylediğim birkaç

cümleyi yinelemek istiyorum: “Şunu da belirtmek lâzımdır ki Kur’ân -ı Kerîm, belirli tarihi olayları alıp ayrıntıya girmeden ana noktalara dokunmakta ve ders vermektedir. Olayların, daha ziyade kendi amacına lâzım olan yanlarını seçmektedir. Bu olaylar çeşitli yerlerde geçtiği halde her defasında ayrı bir tatlılık ve canlılıkla ifade edilmektedir. Kur’ân ’ın ele aldığı tarihî vak’aların her birinde Arap ulusunun müptelâ olduğu bir hakikat dile getirilmektedir. Dolayısıyla Arapların o fenâ huyları kınanmaktadır.

(devamı yarın..)